

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

15 Ιουνίου 2021

**Συνέντευξη του Υπουργού Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας
κ. Πρόδρομου Προδρόμου στο Περιοδικό SPEAKNEWS Magazine**

- 1. Κύριε Υπουργέ, στην Κύπρο λειτουργούν 9 Πανεπιστημιακά Ιδρύματα, ιδιωτικά και δημόσια καθώς και μεγάλος αριθμός Κολλεγίων. Που αποδίδεται αυτή η ανάπτυξη, και τι σημαίνει για το επίπεδο των σπουδών που προσφέρονται; Από ποιες χώρες προέρχονται οι φοιτητές;**

Μόλις πρόσφατα, τον **Μάιο**, έχει εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο η λειτουργία ενός ακόμα ιδιωτικού πανεπιστημίου και έτσι συνολικά έχουμε τώρα δέκα εγγεγραμμένα πανεπιστήμια στην Κύπρο, τρία δημόσια και επτά ιδιωτικά. Με ικανοποίηση παρατηρώ ότι εκείνο που πριν από 10-20 χρόνια ήταν οραματισμός σήμερα γίνεται μια πραγματικότητα. Να κάνουμε δηλαδή την Κύπρο ένα διεθνές κέντρο πανεπιστημιακής εκπαίδευσης και έρευνας. Σήμερα το βλέπουμε να συμβαίνει και η Κύπρος παρουσιάζεται σταδιακά ως ένα περιφερειακό πανεπιστημιακό κέντρο. Χαίρομαι που υλοποιείται, γιατί ήταν μια βασική προγραμματική θέση του Προέδρου Νίκου Αναστασιάδη από το 2013. Ενδεικτικά, μπορώ να σας πω ότι από το **2013-14** μέχρι το περσινό ακαδημαϊκό έτος ο αριθμός των φοιτητών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση στην Κύπρο αυξήθηκε κατά **61.6%** και **έχει ξεπεράσει τις 50 χιλιάδες (συγκεκριμένα, 53262 φοιτητές)**. Μεταξύ αυτών τα τρία τέταρτα είναι φοιτητές σε πανεπιστήμια. Στα πανεπιστήμιά μας έχουμε σήμερα περίπου **21188 ξένους φοιτητές (18694 Ευρωπαίοι φοιτητές και 2494 φοιτητές τρίτων χωρών – προπτυχιακού, μεταπτυχιακού και διδακτορικού επιπέδου)**. Ελπίζω μάλιστα να εγκρίνει σύντομα η Βουλή νομοθετική πρόταση που έχει καταθέσει η Κυβέρνησή μας, ούτως ώστε να μπορούν να προσφέρουν ξενόγλωσσα προγράμματα και τα δημόσια πανεπιστήμιά μας, για να ενισχυθεί περισσότερο η τάση διεθνοποίησης. Οι ξένοι φοιτητές που έχουμε στην Κύπρο προέρχονται από ένα ευρύ φάσμα χωρών, τόσο από την Ε.Ε. όσο και από «τρίτες χώρες». Έχουμε φοιτητές από **σαράντα (Ευρωπαϊκές και τρίτες χώρες – στοιχεία Στατιστικής Υπηρεσίας 2018 - 2019)** διαφορετικές χώρες. Με ικανοποίηση παρατηρούμε επίσης ότι τα τελευταία χρόνια, με τη λειτουργία νέων πανεπιστημιακών σχολών και προγραμμάτων, φιλοξενούμε πλέον και φοιτητές και φοιτήτριες που προέρχονται ακόμα και από χώρες που παραδοσιακά θεωρούνται ως πανεπιστημιακά κέντρα. Η άνθιση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης έχει βεβαίως μεγάλη επίδραση ως ένα πεδίο οικονομικής δραστηριότητας. Είναι μάλιστα ιδιαίτερα σημαντικό ότι δημιουργούνται πολλές ποιοτικές θέσεις εργασίας, που μπορούν και να απορροφήσουν νέους με υψηλά προσόντα, συμβάλλοντας στον περιορισμό της επιστημονικής μετανάστευσης από την

οποία υποφέρουν χώρες όπως η δική μας. Επιπλέον όμως η δημιουργία μιας ολοένα και μεγαλύτερης κοινότητας φοιτητών, πανεπιστημιακών και ερευνητών, από διάφορες μάλιστα χώρες, δημιουργεί και μια γόνιμη ζύμωση, ένα περιβάλλον συνάντησης και ανταλλαγών που εμπλουτίζει εκπαιδευτικά και επιστημονικά τη χώρα. Αλλά και ευρύτερα, από πολιτιστικής άποψης υπάρχει σίγουρα όφελος. Πρέπει όμως να συμπληρώσω ότι αυτή την ποσοτική αύξηση συνοδεύει από την πλευρά της Κυβέρνησης η φροντίδα για διαφύλαξη της ποιότητας. Η λειτουργία εδώ και έξι χρόνια του Φορέα Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση, στο πρότυπο και με τις προδιαγραφές του αντίστοιχου ευρωπαϊκού φορέα, δημιουργεί το πλαίσιο που επιθυμούμε να έχουμε στην τριτοβάθμια, πανεπιστημιακή και άλλη, εκπαίδευση.

2. Ποια είναι τα κοινά χαρακτηριστικά που διακρίνουν τα Κυπριακά Πανεπιστήμια και τα κάνουν να ξεχωρίζουν; Είναι ανταγωνιστικά με τα πανεπιστήμια άλλων ευρωπαϊκών χωρών;

Τα κυπριακά πανεπιστήμια έχουν κάνει και συνεχίζουν να κάνουν πρόοδο. Το παλαιότερο που είναι το πρώτο δημόσιο πανεπιστήμιο, το Πανεπιστήμιο Κύπρου λειτουργεί ήδη εδώ και τρεις δεκαετίες και μέσα σε αυτό το διάστημα έχει αναπτυχθεί σε πολύ μεγάλο βαθμό και ήδη αποσπτά διεθνείς διακρίσεις. Συνεχίζει βέβαια να βρίσκεται σε φάση ανάπτυξης με τη δημιουργία νέων σχολών, όπως η Ιατρική και Πολυτεχνική και με ένα πολύ σημαντικό κτηριολογικό πρόγραμμα που εξελίσσεται. Όπως εξάλλου σε φάση γοργής ανάπτυξης βρίσκεται και το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο στη Λεμεσό. Τα δημόσια πανεπιστήμια προσελκύουν ερευνητικούς πόρους και αναπτύσσουν ερευνητικά προγράμματα που φτάνουν σε ύψος περίπου **300 εκατ. ευρώ** και αυτός νομίζω είναι ένας ασφαλής ποιοτικός δείκτης. Αλλά και στην ιδιωτική πανεπιστημιακή εκπαίδευση υπάρχει ταχεία ανάπτυξη και είχαμε ήδη επενδύσεις από διεθνή εκπαιδευτικά ιδρύματα αρκετών εκατοντάδων εκατομμυρίων στον τομέα. Αν δει κανείς την περιοχή στα ΒΔ της Λευκωσίας, προς το αδρανοποιημένο Αεροδρόμιο Λευκωσίας, όπου είναι οι εγκαταστάσεις των δυο από τα πρώτα ιδιωτικά πανεπιστήμια, παρατηρεί μια πραγματική μεταμόρφωση της περιοχής. Με τις εγκαταστάσεις, τις φοιτητικές εστίες κ.λπ. Νομίζω ότι εκείνο που έχει συμβάλει στην πανεπιστημιακή ανάπτυξη είναι το ότι μπορέσαμε σχετικά έγκαιρα, λίγο μετά την αρχή της χιλιετίας, να φανούμε ευέλικτοι και η Πολιτεία θεσμοθέτησε και τη δυνατότητα λειτουργίας μη κρατικής πανεπιστημιακής εκπαίδευσης. Ήταν μια πρωτοβουλία που ξεκίνησε από τη διακυβέρνηση του Προέδρου Γλαύκου Κληρίδη και ευτυχώς συνεχίστηκε στα χρόνια της διακυβέρνησης Τάσσου Παπαδόπουλου -παρά την αντίθετη άποψη που υπήρξε από την αριστερά- και χαίρομαι που ως πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας είχα παίξει τότε κάποιο ρόλο.

3. Ως Υπουργείο Παιδείας πως διασφαλίζεται και πως ελέγχεται την ποιότητα και το επίπεδο των πανεπιστημιακών σπουδών, τόσο στα δημόσια όσο και στα ιδιωτικά ιδρύματα;

Πράγματι, η ποιότητα στην εκπαίδευση και φυσικά στην τριτοβάθμια και πανεπιστημιακή, είναι κομβικής σημασίας. Όπως προανέφερα έχει

εγκατασταθεί και λειτουργεί ένα αξιόπιστο θεσμικό πλαίσιο, με επίκεντρο τον αρμόδιο Φορέα, ο οποίος εξετάζει και εγκρίνει όλα τα πανεπιστημιακά προγράμματα και παρακολουθεί ότι διασφαλίζεται η ποιότητα προγραμμάτων και σπουδών. Στο Συμβούλιο του Φορέα συμμετέχουν βεβαίως καθηγητές πανεπιστημίων από διάφορες χώρες κατά τρόπο που να διασφαλίζεται η ακαδημαϊκή ανεξαρτησία, ενώ βεβαίως συντρέχει και το απαραίτητο νομικό πλαίσιο. Ο Φορέας έχει μέσα σε λίγα χρόνια συγκροτηθεί ως ένας αξιόπιστος οργανισμός και έχει σημαντικό έργο να επιδείξει, αφού έχει διεκπεραιώσει την πιστοποίηση περισσότερων από 500 **(502 Προγράμματα Σπουδών)** προγραμμάτων σπουδών.

- 4. Οι Ελλαδίτες πτυχιούχοι των Κυπριακών Πανεπιστημίων, πρέπει να περνάνε από τη διαδικασία αναγνώρισης του ΔΟΑΤΑΠ. Αποτελεί αυτό εμπόδιο στην ροή των φοιτητών ανάμεσα στα δύο κράτη; Ποιες είναι οι σχέσεις του Υπουργείου σας με τον ΔΟΑΤΑΠ;**

Είναι αλήθεια ότι έχουμε σημαντικό αριθμό Ελλαδιτών φοιτητών στην Κύπρο και αυτό είναι πολύ ευχάριστο. Όπως είναι καλά γνωστό για πολλές δεκαετίες τώρα, γενεές επί γενεών, δεκάδες χιλιάδες Κυπρίων έχουν σπουδάσει στα ελληνικά πανεπιστήμια και η Κύπρος είναι πάντα ευγνώμων. Με ανάλογο τρόπο έχουμε τελευταία τόσο Ελλαδίτες στα κυπριακά δημόσια πανεπιστήμια, αλλά πρόσφατα και σε ιδιωτικά. Κατά την τελευταία περίοδο πράγματι έχουν εγερθεί κάποια ζητήματα ως προς την εκατέρωθεν αναγνώριση ορισμένων τίτλων σπουδών, καθώς και άλλα επιμέρους ζητήματα σχετικά με την εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Έχουμε συνεργαστεί γι' αυτά τα ζητήματα τόσο με τη συνάδελφο Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων κα Νίκη Κεραμέως, την οποία και ευχαριστώ για τη συνεργασία και τη συνεννόηση που είχαμε, όσο και ειδικότερα τόσο με τον νυν αρμόδιο υπουργό, τον κ. Άγγελο Συρίγο, αλλά και με τον προκάτοχό του τον κ. Βασίλη Διγαλάκη. Μπορώ να πω ότι δόθηκαν κάποιες λύσεις σε δυσκολίες που παρουσιάστηκαν, όμως είμαστε τώρα σε ένα στάδιο όπου εξετάζεται κάποια μόνιμη επίλυση τέτοιων προβλημάτων με σαφείς διευθετήσεις οι οποίες βεβαίως και την ακεραιότητα των διαδικασιών και των θεσμικών ρυθμίσεων σε καθένα από τα δυο κράτη μας θα σεβαστούν, αλλά και δεν θα δημιουργούν αχρείαστα -κάποτε γραφειοκρατικής λογικής- προβλήματα στους ενδιαφερόμενους. Αντιλαμβάνομαι όμως ότι υπάρχουν και κάποιες πρωτοβουλίες ή ρυθμίσεις σε εξέλιξη στην ελληνική πολιτεία και γι' αυτό δεν θα ήθελα να επεκταθώ. Να είναι όμως όλοι βέβαιοι ότι διακρατικά, οι δυο πλευρές και έχουμε έγνοια για την ακεραιότητα των διαδικασιών και την ασφαλή πιστοποίηση του περιεχομένου και του κύρους των σπουδών και των τίτλων, αλλά και θα φροντίσουμε, όπως οφείλουμε, για τους νέους μας απόφοιτους και κατόχους τίτλων σπουδών.

- 5. Ποιες είναι οι παροχές εκ μέρους των πανεπιστημίων αλλά και του Υπουργείου Παιδείας για την προσέλκυση φοιτητών από το εξωτερικό; Υπάρχει κάποια ειδική μέριμνα για τους Ελλαδίτες;**

Εκτός από ένα πρόγραμμα υποτροφιών που υπάρχει και εν πολλοίς εξαρτάται από τα ίδια τα πανεπιστήμια, αξιοποιούμε και προσπαθούμε να διευρύνουμε τη συμμετοχή στο τόσο επωφελές δίκτυο ERASMUS+ της Ε.Ε.

Στα δημόσια πανεπιστήμια διασφαλίζουμε ένα αριθμό θέσεων (10%) που προορίζεται αποκλειστικά για Ελλαδίτες και τις οποίες εξασφαλίζουν μέσω των Πανελληνίων Εξετάσεων, κατ' αναλογία εκείνου που έχουν οι Κύπριοι στην Ελλάδα και το κράτος φροντίζει με ίδια μεταχείριση όλων των πολιτών που προέρχονται από την Ε.Ε. να μην έχουν οικονομική επιβάρυνση, παρά το γεγονός ότι τυπικά προβλέπεται καταβολή διδάκτρων. Οι φοιτητές αυτοί έχουν όλες τις διευκολύνσεις που έχουν και οι Κύπριοι στα πανεπιστήμια, σχετικά με σίτιση, διαμονή κ.λπ. Ένα τέτοιο επίδομα σίτισης καταβάλλεται και για τους μεταπτυχιακούς Ελλαδίτες φοιτητές. Επιπλέον, με απόφαση του Υπουργείου, ειδικά για τους Ελλαδίτες προβλέπεται να μπορούν να εξασφαλίζουν την ειδική φοιτητική χορηγία που παραχωρείται στους Κύπριους, στη βάση των κριτηρίων που ισχύουν γενικότερα. **Πρόσθετα, παρέχονται υποτροφίες στους πρωτεύσαντες Ελλαδίτες φοιτητές κάθε Σχολής του Πανεπιστημίου Κύπρου και του ΤΕΠΑΚ.**

6. Τι ισχύει στην Κύπρο σε ότι αφορά την σύνδεση της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας;

Είναι πράγματι ένα πολύ σημαντικό ζήτημα που μας απασχολεί. Εξαιτίας του ευχάριστα υψηλού ποσοστού αποφοίτων πανεπιστημιακής εκπαίδευσης στον πληθυσμό της Κύπρου, υπάρχει μια πίεση ως προς την ανάλογη απασχόληση των νέων με πανεπιστημιακά προσόντα και αυτό απασχολεί την Κυβέρνησή μας. Ιδιαίτερα στις μέρες αυτές, στην επαναδραστηριοποίηση μετά την πανδημία και λαμβάνοντας υπόψη τις επιπτώσεις που αυτή αναπόφευκτα έχει. Βεβαίως θα συμβάλει τα μέγιστα η εφαρμογή του μεγάλου σχεδίου της Κυβέρνησης για την «Κύπρο του Αύριο», με την αξιοποίηση των προτάσεων και σχεδίων μας που έχουν συμπεριληφθεί στο Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ε.Ε. Σημειώνω ότι πρόκειται για προτάσεις κυρίως στον τομέα της πράσινης ανάπτυξης και της ψηφιακής οικονομίας, όπου πράγματι μπορούμε να υπολογίζουμε στη δημιουργία κατάλληλων θέσεων απασχόλησης. Ειδικότερα, ακόμα ένα από τα σχέδια του Υπουργείου Παιδείας που έχουν συμπεριληφθεί αφορά ακριβώς την καλύτερη αντιστοίχιση πανεπιστημιακών σπουδών και κοινωνίας/οικονομίας, με αναφορά φυσικά και στην απασχόληση. Το Υπουργείο Παιδείας αναπτύσσει μάλιστα σε αυτό τον τομέα και συνεργασία με πανεπιστήμια, ούτως ώστε να δημιουργήσουμε νέα δεδομένα. Πράγματι, στοχεύουμε σε μια συνεχή αναπροσαρμογή των πανεπιστημιακών σπουδών και σε σχέση με την εξέλιξη των επιστημονικών δεδομένων, αλλά και σε σχέση με τις ανάγκες της κοινωνίας. Μεταξύ των αναγκών αυτών συγκαταλέγονται σίγουρα δεδομένα που διαμορφώνονται στην αγορά εργασίας, αλλά και πολιτικές ή επιδιώξεις του μέλλοντος. Δεν θα φτάναμε βέβαια στο σημείο να υπόκειται η εκπαίδευση σε προγραμματισμό που υποβάλλεται από οικονομικές ή εργασιακές ανάγκες, όμως από την άλλη θα πρέπει να υπάρχει σε ένα ικανοποιητικό βαθμό αντιστοιχία. Σε αυτό το επίπεδο μπορούμε να βελτιωθούμε και αυτό σχεδιάζουμε.